

ความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ที่มีต่อสถาบันการศึกษา
ในระดับบัณฑิตศึกษา

Engagement of the graduate students in the Regular Program
at Education Institution for Graduate students

สิริธิดา เสาหงษ์

คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Siritida Saohong

Graduate School of Applied Statistics,

National Institute of Development Administration

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ 2) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากนักศึกษาปริญญาโทภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความศรัทธา และด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ซึ่งโดยรวมนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเชิงบวก และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความผูกพันต่อสถาบันด้านความศรัทธา มีความผูกพันอยู่ในระดับดีกว่าความผูกพันต่อสถาบันด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ระดับความพึงพอใจ โดยรวมนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเชิงบวก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันด้านเพื่อนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่นักศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด และความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพัน พบว่า ถ้านักศึกษามีความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันโดยรวมที่ดีขึ้นย่อมส่งผลให้มีความรู้สึกผูกพันต่อสถาบันมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความผูกพัน สถาบันการศึกษา

Abstract

The objectives of the study were: 1) to study the existing connection of the graduate students with the administration, 2) to study the factors affecting the relationship between the students and the National Institute of Development Administration, 3) to study the correlation between the existing factors that affect the levels of satisfaction of the graduate students in the Regular Program which has already successfully completed at least one semester of 300 students. Statistics used to analyze the validity of the data included mean, standard deviation and correlation analysis. The results of the study demonstrate that the strong relationships of the graduate students in the Regular Program at the Institute of Development Administration that can be attributed to the following factors: a) the faithfulness, loyalty and devotion from the institution; faithfulness is higher than loyalty and devotion. The level of satisfaction of the regular graduate students at the Institute of Development Administration consisted of positive feedback; relationships and the existing engagement with their friends received the highest level of positive feedback, while the administration and facilities received the least positive feedback. The correlation of the existing relationships of satisfaction signify an encouraging environment; if the student has high satisfaction then there is a great level of engagement that affects the relationship with the institution ($p < 0.05$).

Keywords: Engagement, Education Institution

บทนำ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2509 ด้วยความช่วยเหลือเบื้องต้นจากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรมวิเทศสหการ มูลนิธิฟอร์ด และ Midwest University Consortium for International Affairs (MUCIA) โดยโอนคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ งานฝึกอบรมส่วนหนึ่งของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ งานฝึกอบรมและงานสอนส่วนหนึ่งของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาจัดตั้งเป็นคณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ และคณะสถิติประยุกต์ ตามลำดับ การบริหารงานได้จัดตั้งสำนักงานต่าง ๆ เพื่อบริหารกิจการต่าง ๆ ของสถาบัน ประกอบด้วย 5 สำนัก คือ สำนักงานอธิการบดี สำนักวิจัย สำนักฝึกอบรม สำนักบรรณสาร

การพัฒนา และสำนักการศึกษาระบบสารสนเทศ มีการจัดการศึกษาทั้งภาคปกติและภาคสมทบ โดยได้ผลิตนักศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอกแล้วมากมาย

ในปัจจุบันจากข่าวทางหนังสือพิมพ์หรือทางโทรทัศน์ต่าง ๆ จะมีบุคคลที่มีชื่อเสียงออกมาให้ข่าวหรือวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆของบ้านเมือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม และมักจะแสดงตัวว่าจบมาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มากมาย แต่แทบจะไม่มีที่บอกว่าจบมาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หรือถ้าจะมีก็น้อยมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ไม่มีความภาคภูมิใจในสถาบันที่ตนจบการศึกษาหรืออาจจะไม่ค่อยมีความผูกพันหรือมีความรักในสถาบันมากนัก จึงไม่ค่อยกล่าวถึงสถาบันที่ตนเองจบการศึกษา และบางคนมีแนวคิดที่ใช้เวลาเรียนเพียง 2 ปี อาจสั้นเกินไปสำหรับเรื่องของความผูกพัน ทั้งที่ความผูกพันต่อสถาบันการศึกษานั้นมีผลโดยตรงต่อการประสบความสำเร็จทางการเรียน และมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของเกรดเฉลี่ยสะสม และลดอัตราการขาดเรียน (Eggert, 1994) ดังนั้น ผู้วิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงความผูกพันของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อทราบถึงความผูกพันของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันแห่งนี้ รวมทั้งสภาพแวดล้อมของปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้สึผูกพันต่อสถาบันและเพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารของสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการทบทวนวรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องความผูกพันที่มีต่อสถาบัน พบว่า ส่วนมากเรื่องที่ทำการศึกษาไปแล้วจะศึกษาเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร ส่วนเรื่องของความผูกพันของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันการศึกษายังพบได้น้อยมาก จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่องนี้ โดยสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาต่อสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2555 จากทุกคณะที่ศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา จำนวน 1,360 คน (Educational Service Division, 2013) ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม 2556 คณะในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 1. คณะบริหารธุรกิจ 2. คณะพัฒนาการ

เศรษฐกิจ 3. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม 4. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ 5. คณะสถิติประยุกต์ 6. คณะภาษาและการสื่อสาร 7. คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 8. คณะนิติศาสตร์ 9. ศูนย์ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ 10. คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ

การสุ่มตัวอย่างใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งคณะทั้งหมด 10 คณะ ให้เป็น 3 กลุ่มรายชื่อปริญญา จากนั้นทำการสุ่มจากแต่ละชั้นขึ้นมาทำการศึกษา โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยคณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำแนกคณะในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามรายชื่อปริญญา

ชื่อปริญญา	คณะ
ปริญญาศิลปศาสตร์	คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม คณะภาษาและการสื่อสาร ศูนย์ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ
ปริญญาวิทยาศาสตร์	คณะสถิติประยุกต์ คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ
ปริญญาวิชาชีพ	คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ

ขนาดตัวอย่างและการจัดสรรขนาดตัวอย่าง เนื่องจากทราบขนาดประชากรที่แน่นอน ในการศึกษาครั้งนี้จึงคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของคอกแรน (Cochran, 1963) สูตรคือ

$$n_0 = \frac{Z_{\alpha/2}^2}{4e^2}$$

ให้ N แทนขนาดประชากร โดยที่
$$n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0}{N}}$$

เมื่อ n คือ ขนาดตัวอย่าง

Z คือ ระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ทำให้ $Z_{\alpha/2}$ เท่ากับ Z 0.02 หรือเท่ากับ 1.96

e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ เท่ากับ 0.05

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน e ด้วยระดับความเชื่อมั่น 95% ทำให้เท่ากับ $Z 0.02$ หรือเท่ากับ 1.96 จากการคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) เท่ากับ 0.05 ดังนั้นขนาดตัวอย่างเท่ากับ 300 คน จำแนกตามคณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขนาดตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อปริญญา

ชื่อปริญญา	จำนวนนักศึกษา	ขนาดตัวอย่าง
ปริญญาศิลปศาสตร์	233	56
ปริญญาวิทยาศาสตร์	354	79
ปริญญาวิชาชีพ	773	165
รวม	1,360	300

ที่มา: Educational Service Division, 2013

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาดำรง ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามในงานวิจัยประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพัน

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างความผูกพันต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดจำนวน 60 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจ หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ซึ่งพบว่า ทุกมาตราส่วน (Sub - Scale) มีค่า Cronbach's Alpha เกิน 0.85 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบรายย่อย

องค์ประกอบ	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านเพื่อน	0.85
ด้านการเรียนการสอน	0.90
ด้านการบริหารจัดการ	0.88
ด้านอาคารสถานที่	0.88

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้วิจัยได้คัดกรองตัวอย่างให้ตรงตามนิยามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ในแบบสอบถามได้มีการชี้แจงข้อคำถามในแต่ละส่วนให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถทำความเข้าใจได้ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมีนาคม – เมษายน 2556 ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนเป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จนครบ 300 ฉบับ หลังจากตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแล้วนั้น จึงได้มีการนำข้อมูลนั้นไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณและค่าสถิติต่าง ๆ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)
2. วิเคราะห์องค์ประกอบของความผูกพันของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)
3. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ซึ่งนำเสนอออกมาในรูปแบบของตาราง ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายความพึงพอใจ
4. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน

ผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ ศึกษาตั้งแต่ปี 1 เทอม 2 ขึ้นไป ที่กำลังศึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 300 คน ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 66.33 อายุอยู่ระหว่าง 25 – 29 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีผู้รับผิดชอบหลักด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาคือคนในครอบครัว จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 86.33 คณะที่กำลังศึกษาคือคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.67 ภาคการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่คือภาคการศึกษาที่ 2 จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 53.67 ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาโดยการสอบเข้า จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 83.00 เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตัดสินใจเข้าศึกษาที่สถาบันเนื่องจากมีความมุ่งมั่นในด้านการศึกษา จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 60.67 และนักศึกษารู้จักสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ครั้งแรกจากคนในครอบครัว จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 39.67

ความผูกพันของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1. ผลการศึกษาศึกษาโครงสร้างของความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ที่มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ การวิเคราะห์องค์ประกอบของความผูกพันมีข้อคำถามจำนวนทั้ง 18 ข้อ นำมาวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1.1 ตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ว่าเป็นไปตามข้อตกลงทางสถิติ (Assumption) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยทดสอบเมตริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix) ด้วยสถิติทดสอบของบาร์ทเลต (Bartlett's Test Sphericity) พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ($p\text{-value} = 0.00$) และมีค่า KMO (Kaiser – Meyer – Olkim) เท่ากับ 0.90 ซึ่งมากกว่า 0.50 และเข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

1.2 การวิเคราะห์คะแนนองค์ประกอบของความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ที่มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigenvalue) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของมาตรที่ใช้วัดความผูกพันต่อสถาบัน โดยวิธีสกัดองค์ประกอบหลักแบบ PCA (Principle Component Analysis) และเพื่อให้การแปลความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีที่นิยมมากที่สุด คือ Varimax Method ตั้งชื่อองค์ประกอบแล้วหาคะแนนองค์ประกอบ เพื่อพิจารณาตัวแปรว่าอยู่ในองค์ประกอบใด

ตารางที่ 4 คำนวณหาค่าประกอบและความแปรปรวนร่วม (h^2) ของข้อคำถามต่างๆ ที่ใช้วัดความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ข้อคำถาม	ความผูกพัน	
	ด้านความ ศรัทธา	ด้านความทุ่มเท และจงรักภักดี
8. ข้าพเจ้าภูมิใจที่จะบอกกับผู้อื่นว่าข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้	0.86	0.74
6. ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นและเชื่อใจต่อสถาบัน	0.82	0.70
7. ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่าการศึกษาในสถาบันแห่งนี้เป็นสิ่งที่ดีกว่าที่ทำงานและให้ประสบการณ์แก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก	0.70	0.57
13. ข้าพเจ้าพึงพอใจที่จะเรียนรู้ในสถาบันแห่งนี้ด้วยความสามารถ	0.66	0.60
18. ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งนี้	0.65	0.50
10. ข้าพเจ้าจะแนะนำเพื่อนที่กำลังหาที่เรียนในหลักสูตรปริญญาโทและเอกมาสมัครเรียนที่สถาบันแห่งนี้อย่างแน่นอน	0.64	0.55
17. ข้าพเจ้าได้ทุ่มเทความสามารถในการศึกษาอย่างเต็มที่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายต่างๆของสถาบันแห่งนี้	0.57	0.47
1. ข้าพเจ้าเลือกเรียนที่คณะแห่งนี้ เนื่องจากเชื่อมโยงชื่อเสียงและผลงานด้านการศึกษา	0.50	0.33
4. เมื่อคณะของข้าพเจ้ามีการพัฒนาขึ้น ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจตามไปด้วย	0.49	0.48
2. ข้าพเจ้าคิดว่ากิจกรรมที่ทางคณะจัดขึ้นมีประโยชน์ต่อข้าพเจ้า		0.57
11. เพื่อนสนิทของข้าพเจ้าเรียนอยู่ที่สถาบันแห่งนี้		0.69
15. ข้าพเจ้าพร้อมและยินดีร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางสถาบันจัดขึ้น		0.67
3. ข้าพเจ้ายินดีทำทุกอย่างและช่วยเหลือทุกทางเมื่อคณะขอรับ		0.67
5. ข้าพเจ้ามีความสุขในการใช้เวลาอยู่ที่คณะของข้าพเจ้า		0.65
16. ถ้ามีโอกาสอีกครั้งหนึ่งในการเลือกสถานศึกษา ข้าพเจ้าจะสมัครเรียนในสถาบันแห่งนี้		0.64
9. ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อจบการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ไปแล้ว หากมีโอกาสกลับมาช่วยเหลือสถาบันเสมอ		0.55
12. สภาพแวดล้อมโดยรวม เช่น เพื่อน ด้านการเรียน เป็นต้น ของสถาบันสร้างแรงจูงใจให้ท่านอยากรับมาเรียน		0.51
14. ข้าพเจ้าพยายามรักษาความสะอาดทุกสถานที่ในสถาบัน		0.46
ร้อยละของสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้		8.39
	45.66	

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ค่าความร่วมกันของแต่ละข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.33 ถึง 0.74 เมื่อพิจารณา Eigenvalues มีค่ามากกว่า 1 มี 2 องค์ประกอบ ได้ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 54.06 ตั้งชื่อองค์ประกอบโดย องค์ประกอบที่ 1 ให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ด้านความศรัทธา” องค์ประกอบที่ 2 ให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี”

2. ความผูกพันของของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ที่มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แบ่งตามระดับความผูกพัน พบว่า นักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่เป็นตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความผูกพันอยู่ในระดับเชิงบวก (3.67 – 5.00) ในทุกองค์ประกอบของความผูกพัน และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านความศรัทธาเป็นองค์ประกอบที่มีจำนวนนักศึกษา มีระดับความผูกพันต่อสถาบันในเชิงบวก (ร้อยละ 88.33) ซึ่งมากกว่าองค์ประกอบด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี (ร้อยละ 75.00) ส่วนความผูกพันต่อสถาบันระดับปานกลางนั้น องค์ประกอบด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี (ร้อยละ 24.00) ซึ่งมากกว่าองค์ประกอบด้านความศรัทธา (ร้อยละ 11.00) และระดับความผูกพันต่อสถาบันในระดับเชิงลบนั้นด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี (ร้อยละ 1.00) ซึ่งมากกว่าองค์ประกอบด้านความศรัทธา (ร้อยละ 0.67) และองค์ประกอบด้านความศรัทธามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21) ซึ่งมากกว่าด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ($\bar{X}$ = 3.96)

3. ความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ มีต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จำแนกตามข้อคำถามพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามที่น่าสนใจ ดังนี้ ในองค์ประกอบด้านความศรัทธา ข้อคำถาม “ข้าพเจ้าภูมิใจที่จะบอกกับผู้อื่นว่าข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้” จากร้อยละที่ตอบของข้อคำถามนี้ในการเลือกตอบความคิดเห็นทั้ง 5 ระดับ เป็นข้อคำถามที่ตอบ “เห็นด้วยมากที่สุด” มากที่สุด (ร้อยละ 45.33) รองลงมาคือ “เห็นด้วยมาก” (ร้อยละ 44.67) โดยค่าเฉลี่ยของข้อคำถามนี้มีค่ามากที่สุด ในองค์ประกอบด้านความศรัทธา ($\bar{X}$ = 4.34) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.69 ในองค์ประกอบด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ข้อคำถาม “ข้าพเจ้าพยายามรักษาความสะอาดทุกสถานที่ในสถาบัน” จากร้อยละที่ตอบของข้อคำถามนี้ในการเลือกตอบความเห็นทั้ง 5 ระดับ เป็นข้อคำถามที่ตอบ “เห็นด้วยมาก” มากที่สุด (ร้อยละ 50.67) รองลงมาคือ “เห็นด้วยมากที่สุด” (ร้อยละ 39.33) โดยค่าเฉลี่ยของข้อคำถามนี้มีค่ามากที่สุด ในองค์ประกอบด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ($\bar{X}$ = 4.29) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.66

ความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันของนักศึกษา

การศึกษาความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทั้งโดยรวม และที่มีต่อปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันแต่ละด้าน โดยแบ่งระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ จากน้อยที่สุด (1) ไปมากที่สุด (5)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสถาบัน
จำแนกตามปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน

ปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเพื่อน	4.25	0.53	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านการเรียนการสอน	4.10	0.54	พึงพอใจมาก
ด้านการบริหารจัดการ	3.77	0.61	พึงพอใจมาก
ด้านอาคารสถานที่	3.94	0.58	พึงพอใจมาก
รวม	3.99	0.46	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 5 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นแล้ว จึงทำการแปลผลพบว่า นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างในการศึกษานี้ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) จากคะแนนเต็ม 5 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน พบว่า ด้านเพื่อนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการเรียนการสอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ด้านการบริหารจัดการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และด้านอาคารสถานที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพัน

การวิจัยนี้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในบริบทที่มีการควบคุมตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลสรุปของความสัมพันธ์ดังกล่าวที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ (Reliable) ในการวิเคราะห์ได้กระทำเป็น 3 ขั้นตอน 3 ตัวแบบ ในขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยกำหนดให้ในสมการตัวแบบมีตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการศึกษาเป็นตัวแปรอิสระ และมีความผูกพันต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เป็นตัวแปรตาม ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตัวแบบที่ 1 ในตารางที่ 4 ตัวแบบที่ 1 นี้จะเป็นตัวแบบพื้นฐานเพื่อใช้เปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ที่ได้จากตัวแบบที่ 2 ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งมีตัวแปรอิสระสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันเพิ่มเติมขึ้นมาจากตัวแบบที่ 1 ในขั้นตอนที่ 1

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณความสัมพันธ์ของความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันต่อความผูกพันของนักศึกษา

ตัวแปร	ความผูกพัน					
	โดยรวม		ด้านความศรัทธา		ด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี	
	B	S.E.	B	S.E.	B	S.E.
เพศ						
ชาย	0.00	0.04	-0.01	0.04	0.02	0.05
หญิง (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
อายุ						
ไม่เกิน 29 ปี	-0.01	0.09	-0.06	0.09	0.03	0.11
ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
ผู้รับผิดชอบหลักด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา						
ครอบครัว	-0.07	0.06	-0.12	0.07	-0.02	0.08
ตนเอง/ทุนจากที่ทำงาน/ทุนจากสถาบัน/อื่นๆ (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
คณะที่กำลังศึกษา						
ปริญญาวิชาชีพ	0.00	0.04	-0.03	0.05	0.03	0.05
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	-0.03	0.06	-0.07	0.06	-0.00	0.07
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
ภาคการศึกษาปัจจุบัน						
ภาคการศึกษาที่ 2	-0.02	0.04	-0.00	0.04	-0.04	0.05
ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 3 ขึ้นไป (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
ประเภทที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษา						
สอบคัดเลือกเข้าศึกษา	0.07	0.05	0.15	0.06	0.00	0.07
ทุนการศึกษา/ใช้ประสบการณ์การทำงาน/อื่นๆ (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
เหตุผลที่สำคัญที่เข้าศึกษาที่สถาบันนี้						
มุ่งหวังทางการศึกษา	0.10	0.04	0.13	0.04	0.07	0.05
ได้รับการสนับสนุนจากผู้อื่น/ใกล้ชิดพัก/สาขาวิชาตรงกับความต้องการและสนใจ/อื่นๆ (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	ความผูกพัน					
	โดยรวม		ด้านความศรัทธา		ด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี	
	B	S.E.	B	S.E.	B	S.E.
รู้จักสถาบันครั้งแรกจาก						
คนในครอบครัว	0.04	0.04	-0.03	0.04	0.06	0.05
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน/สื่อต่างๆ/อื่นๆ (กลุ่มอ้างอิง)	-	-	-	-	-	-
สภาพแวดล้อมด้านเพื่อน	0.12*	0.04	0.08*	0.04	0.16*	0.05
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	0.40*	0.05	0.47*	0.05	0.32*	0.06
สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ	0.17*	0.04	0.06*	0.05	0.28*	0.05
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	0.13*	0.04	0.13*	0.04	0.13*	0.05
ค่าคงที่	0.70 *		1.13 *		0.28 *	
R ²	0.58		0.53		0.51	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวแบบที่ 1 ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว ประกอบด้วย ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และผู้รับผิดชอบหลักด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยด้านการศึกษา ได้แก่ คณะที่กำลังศึกษา ภาควิชาการศึกษาปัจจุบัน ประเภทที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษา เหตุผลที่สำคัญที่เข้าศึกษาที่สถาบันนี้ และรู้จักสถาบันครั้งแรกจากแหล่งข้อมูลใด ตัวแปรเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความผูกพันต่อสถาบันได้เพียงร้อยละ 3.50 ส่วนตัวแบบที่ 2 ซึ่งมีตัวแปรสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันเพิ่มขึ้นมา ปรากฏว่าตัวแบบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามคือ ความผูกพันของสถาบัน ได้สูงถึงประมาณร้อยละ 58.70 ดังนั้น จึงมีค่า R² Change เป็น 0.55 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถือได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อความผูกพันต่อสถาบัน และจากแนวทางการวิเคราะห์ดังกล่าวยังทำให้เราสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันมีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันของสถาบันอย่างมากและนอกเหนือจากนั้นยังสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันนั้นมีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อสถาบันมากกว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการศึกษา

ตัวแบบที่ 2 สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันต่อความผูกพันในด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่ พบว่า ถ้านักศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันต่อความผูกพันในด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่มากขึ้นก็ย่อมจะส่งผลให้มีความผูกพันต่อสถาบันมากขึ้นด้วย

โดยสรุปนักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับเชิงบวก (3.67 – 5.00) ในทุกองค์ประกอบของความผูกพัน และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านความศรัทธามีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อสถาบันในเชิงบวก เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านความทุ่มเทและจงรักภักดีมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อสถาบันในเชิงบวก โดยองค์ประกอบด้านความศรัทธามีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านความทุ่มเทและจงรักภักดี ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันทั้งโดยรวมและที่มีต่อปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันแต่ละด้านโดยรวมนั้นมีความคิดเห็นในเชิงบวก (3.67 – 5.00) ในทุกปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยความผูกพัน พบว่า ด้านเพื่อนมีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับอันดับสองคือด้านการเรียนการสอน อันดับสามคือด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันที่มีต่อความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันต่อความผูกพันในด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่นั้น ถ้านักศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันต่อความผูกพันในด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่มากขึ้นก็ย่อมจะส่งผลให้มีความผูกพันต่อสถาบันมากขึ้นด้วย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับความผูกพันของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ที่มีต่อสถาบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ปัจจัยขับเคลื่อนความผูกพันนั้นไม่ว่าจะเป็นด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่นั้น มีความสัมพันธ์อย่างมากต่อความผูกพันของนักศึกษา มากกว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการศึกษา ดังนั้นสถาบันควรส่งเสริมกิจกรรมสร้างความผูกพันให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้มีความผูกพันต่อสถาบัน ได้แก่ ความศรัทธา ความทุ่มเทและความจงรักภักดีต่อสถาบันมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nakwichee (2006) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพันธะผูกพันของนักศึกษากับมหาวิทยาลัยเอกชน ที่พบว่าพันธะผูกพันของนักศึกษากับมหาวิทยาลัยเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Steer (1977) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเกิดความผูกพันต่อองค์กรก็คือลักษณะส่วนบุคคล เช่น ระดับการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้อง

กับผลการศึกษาของ Akatin (1999) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าครูมีความผูกพันต่อองค์การในระดับมาก และปัจจัยลักษณะงาน ได้แก่ ความมีอิสระในการทำงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ความหลากหลายของงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการที่ผู้บังคับบัญชาให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผลการศึกษาสามารถนำไปเพื่อเป็นข้อมูลให้สถาบันนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาปรับปรุงความผูกพันและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสถาบัน ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านเพื่อนควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะกัน เพื่อปรึกษา แก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนทัศนคติต่อกัน
2. ด้านการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นความคิดริเริ่มของนักศึกษา และควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ให้มีหลายช่องทาง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถติดต่อกับอาจารย์ได้มากขึ้น
3. ด้านการบริหารจัดการควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ด้านอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือและวารสารอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายครบถ้วน และทันสมัย เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา โรงอาหารควรมีลักษณะให้ถูกหลักอนามัย มีอาหารขายหลากหลายประเภท เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้โรงอาหารที่มีลักษณะถูกหลักอนามัยและได้เลือกอาหารตามต้องการ

References

- กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2549). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพันธะผูกพันของนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยเอกชน* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ลำพูน เอกฐิน. (2542). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cochran, W. G. (1963). *Sampling Techniques* (2nd ed.). New York, NY: John Wiley and Sons, Inc.
- Educational Service Division. (2013). *Annual Report*. Bangkok: National Institute of Development Administration.
- Eggert, L. L., Thompson, E.A., Herting, J.R., Nicolas, L.J. & Dicker, B.G. (1994). Preventing Adolescent Drug Abuse and High School Dropout Through an Intensive School - based Social Network Development Program. *American Journal of Health Promotion*, 8, 202-215.
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22, 46-56.

Translated Thai References

- Akatin, L. (1999). *The Factors of the Commitment of Teachers in High school, Department of General Education*. Bangkok: Ramkhamhaeng University. (in Thai)
- Nakwichee, K. (2006). *Factors Influencing Students' Commitment to Private Universities* (Doctoral dissertation). Nakhon Ratchasima: Vongchavalitkul University. (in Thai)

ผู้เขียน

นางสาวสิริธิดา เสาหงษ์

คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

118 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

e-mail: nupum_09@hotmail.com

